

Ivo Prijatelj

NOTRANJE ŽIVLJENJE

Osebe

FRANC, čez sedemdeset

KAREL, med štirideset in petdeset

Zdelana špelunka, ozka in globoka. Stene so spodaj opažene, zgoraj pa oblepljene z umazanimi tapetami, ki se ponekod že lupijo. Mizica in starinski fotelj. Dva stola. Počrneli ostanki sveč. V kotu kup papirja, na sredi zadnje stene visoka dvokrilna vrata. Ob strani klečalnik, ob klečalniku skleda, plinski gorilnik za kampiranje in plastično vedro. Zunaj detonacije, strelji. Močan odmev. Nekaj topih padcev ob tla, eden ob vrata. Franc v fotelju, v ceneni sintetični trenerki in plastičnih natikačih, zatopljen v razjedo na nogi.

FRANC, *zaprtih oči, ne brez notranjega žara: Hvala, hvala, hvala najvišjemu, ki je sklenil, sam, brezmejno prost v svoji neskončni dobroti, da mi pošlje to preizkušnjo. Zgodi se njegova volja. In če je njegova volja, da mi nakloni palmo, kdo sem jaz, da se mu bom zoperstavljal ... kdo sem, da bi si drznil ... če sem, seveda, pripravljen razmišljati kolikor toliko ... trezno in objektivno ... le kako bi si drznil oponirati, ko pa se zavedam ... kar mi potrjuje tudi moj notranji glas ... da bi že z najmanjšim pomislekom dejansko kritiziral ... Zastane.*

He, he, smešno ...

....

Povzame. ... da ne rečem, zavrnil stvarstvo v celoti, kot seveda tudi vse njegove vidike ... posamične, splošne, etc., etc. ... da o palmi ... Odmahne.

Ker, v resnici: kaj sem pravzaprav jaz ... Franc? Franček?
He, he ... Kaj le? In kdo je bil tisti, ki se je žrtvoval za vse ljudi ... vseh časov, preteklih, sedanjih in prihodnjih, pa tudi za vsakega posameznika posebej – ergo: tudi za Franca ...

Tudi in še posebej zame ... in je v strašnih, najstrašnejših mukah na križu ... etc., etc. ... zato se tukaj, če preskočim nekatera dejstva ...

... tukaj se pač vse neha ...

....

... kar nikakor ne pomeni, da se neha, kot se vsaka pesmica pač ... enkrat, kajne ... namreč neha, kot en tak cenen hojladri, čeprav bi seveda mogoče marsikomu to še kako pasalo, o seveda ... ne, ne, kje pa, kje pa, ravno nasprotno ... he, he, o vas govorim, o vas, maloverni odpadniki, vi, ki boste pahnjeni v ogenj, kjer bosta jok in stok in škripanje z zobmi – medtem ko se – obratno – za nas prav tukaj šele začinja ...

... in to je zaveza, strašna zaveza njegove svete krvi, in nihče nikoli, sam ali v občestvu z drugimi, ne bo mogel povrniti niti kančka tega, kar je daroval ta, ki je bil najprej vsevišnji in je bival pri očetu, pa je potem po svoji lastni svobodni volji in neizmerni ljubezni sklenil priti na zemljo med ljudi, postati umrljiv in človek in umreti za grehe sveta. V strašnih, bolje rečeno najstrašnejših ...

Ni izrečeno: mukah.

Amen.

....

On je ta, ki da. On da in on ... In on je ta ... ki tudi ...

Ni izrečeno: vzame.

Vaja dvatisoč osemsto devetnajst. Potem, ko sem spokojen, srečno spravljen z njim in sam s sabo, pripeljal h kraju vajo dvatisoč osemsto osemnajst, nadaljujem ...

Nekaj strelov, detonacij. Vstane, vzame palico, gre k vratom, dvigne palico, da bi začel razbijati, vendar ne udari.

... in nadaljujem ...

Sede nazaj v fotelj. Vstane, prebrska kup papirja v kotu. Vrne se k fotelju, ki je prav tako nastlan s papirji. Vzame enega, bere, stoje.

... nadaljujem z dvatisoč osemsto devetnajst.

Brezverec.

Kima.

V mislih, čutih, čustvih, predstavah, kot tudi v podzavesti se poglobiti v bivanje brezverca, ki vegetira, blodeč brez smisla in notranjega cilja, brez perspektive odrešenja, tleč v lastnem notranjem peklu že tostran poslednje sodbe ...

....

... zategadelj, da bi lahko potem tem bolj odprtega srca hvalil milost vere, ki mi je bila podeljena. Podoživeti, notranje se spojiti ... pa tudi razumsko spoznati, analizirati – investirati ... *Komentira vajo.* ... Ja, kako čudovito moderno je to formulirano, kako ...

Zastane, pomisli, bere naprej.

... investirati in mobilizirati ves notranji potencial – s ciljem spoznanja te razlike. Skušati doživeti epohalni prelom med predodrešenjskim svetom ... in tako dalje ... Biti ponižen, bolj hvaležen, še bolj odprt ...

....

Spet ...

....

... prosim za moč. Prosim, vračam se nazaj, na dvatisoč ...
dvatisoč ... *Koplje po papirjih*. ... dvatisoč sto trideset,
prošnja in priprošnja. Ne, samo prošnja ... Dvatisoč sto
trideset, prošnja ... Prosim.

Ne kot nekdo ... ki bi ...

ki ...

....

... kajti nič na tem svetu mi ne pripada in ničesar si
ne lastim in kar sem prejel, mi je šenkano – še to ne –
kvečjemu posojeno ... zato tudi ničesar ne terjam ...
samo prosim in prošnja iz mojih ustih ni prazen čvek.
Prosim ponižno kot berač pred templjem, prosim ...

....

... prosim za moč, da bom zmogel dvatisoč osemsto
devetnajst, da ne zdrsnem in omahnem, kot se mi je to
zgodilo na devetsto osemnajst. Groza me je pomisliti, da
sem takrat stal nad prepadom, da sem zrl vanj, v večno
pogubljenje svoje neumrljive duše, ne da bi trenil, da sem
to možnost jemal lahkočno vnamar, zgolj kot eno izmed
ekvivalentnih opcij, še bolj pa me je groza tega, da še
zdaj, še do tega dne ne vem, kateri angel me je zadržal ...
... da nisem popustil, da sem zdržal in se otel.

Zato zdaj prosim, kot prosi otrok očeta, otrok, ki dviga
ročico, išoč močno očetovo roko, prosim za moč, da
se ne ponovi devetsto devetnajst. *Se popravi*. Devetsto
osemnajst. Ko grem skozi temo brezverca, dvatisoč
osemsto devetnajst.

....

Neskončno hvaležen. Njemu.

Očetu.

Zemeljskemu roditelju. Hvaležen spominu.

Nanj.

Kajti preko njega, zahvaljujoč njegovi neomajni, pokončni drži in žaru njegove vere, četudi morda ... na prvi pogled ... oziroma ... zahvaljujoč njemu, njegovi trajni prisotnosti, njegovim promptnim posegom, temu, da je prenesel, da ni popustil, zahvaljujoč vsemu, kar je storil za nas, še posebej pa zame ...

... je bila milost podeljena tudi meni, z njega je prešla name, bila je predana – on mi jo je predal ...

Še posebej hvaležen za dar racionalnega, logičnega uvida ...

... morda njegova največja odlika ... razen vere.

Oddaljen strel, odmev.

....

Dvatisoč osemsto devetnajst. Uklanjam se najvišji volji, brezpogojno, brez vprašanj in komentarjev. Ne da bi si to s čimerkoli zaslužil, sem prejel največji dar, ki ga lahko kultura dobi za življenjsko popotnico – dar vere – vendar bom zdaj ta dar prostovoljno zavrgel, za kratek čas, za trenutek bom odložil sladko breme, samo zato, da bo spoznanje milosti, da bo radost potem ... in tako dalje in tako dalje ...

Samo ta trenutek. Kajti – zavriniti milosti, ki je bila dana ...

če sploh ...

....

Zavriniti jo ...

... je greh – vendar je prav tak greh neprestano se

sklicevati nanjo, izgovarjati njegovo sveto ime, čim zaključva zob ...

....

za vsak mušji kakec na šipi, kot da bi šlo za kakšen ...

kasko ...

O–joj, joj ...

Milost ... pa kasko ... *Odkimava.*

....

Odpovedujem se torej milosti vere, prestopam to tenko črto – ne po svoji volji – in ponižno izjavljam: On ni vstal. Ni vstal od mrtvih.

Tako pravi brezverec.

....

On ni vstal.

....

En stavek. On ni vstal.

Zaprem oči.

Zapre oči.

Uš leze po mednožju vlačuge. Sestradan pes nese v gobcu crknjeno podgano. Vesolja se prižigajo in vesolja ugašajo. Mašnik pri povzdigovanju dviga hostijo.

Odpre oči.

Razlike ni.

Vse je isto. Isto. Brez pomena. Kajti on ni vstal od mrtvih. Obljubil nam je odrešenje, potem pa nas je izdal. Blago ni bilo dostavljeno. Roba se je izgubila na poti.

Tako pravi brezverec.

....

Oče, če je mogoče, naj ta kelih ...

....

... nadaljujem dvatisoč osemsto devetnajst, brezverec. Bere. In osmi dan je Poncij Pilat ukazal odstraniti straže izpred groba. Njegovi učenci, kakih trideset po številu, pa so rekli: "Pojdimo h grobu in pogledjmo vanj." In šli so in so odvalili skalo, ki je zapirala vhod. Še preden pa so vstopili, jim je v nosnice udaril neprijeten vonj, kakršnega oddaja razpadajoče truplo. Najpogumnejši med njimi, Simon Peter, njegov brat Jakob in še nekateri drugi, so šli noter. Vrnili so se in povedali še ostalim. "Resnično, on je," so jim dejali, "videli smo na lastne oči." In sedli so tam in so jokali.

Bil pa je z njimi tudi mož, Ana po imenu, brat Tomaža, ki so mu rekli cestnar. Ta jih je začel ščuvati. "Mar ni bil on tisti," jim je govoril, "zaradi katerega je sin zapustil očeta in mož ženo? Mar ni bil on tisti, ki je rekel: 'Pusti vse in hodi za menoj?'" In mar nismo storili vsega, kar je bilo zapovedano?"

Na te besede je vstal Simon Peter in jim rekel: "Kdo je ta, da nas bo tukaj učil? Ubijmo ga!" Toda vstali so še drugi – in niso bili z njim. In tedaj je med njimi nastalo strašno preklinjanje in kleli so preroke, njega in pa tistega, ki ga je poslal. Dali so prinesiti hrane in pijače v izobilju in nečistovali so med seboj, da jih je bilo gnusoba gledati.

....

Ta prizor ...

Nečistovali ...

Je ...

Niso videli brezna ...

Bili so posvarjeni ... Pa so kljub temu ...

....

Drug čez drugega ... Kar tako ...

Kar so storili ...

....

Z roko v mednožje. Je neka strašna omama ...

v gomazenju teh osamelih teles ...

....

Po njegovi volji, ne po svoji ... Grem ...

Je ... Ta ... omama ...

Luč vere ... devetsto osemnajst, nad prepadom ... luč vere,

luč vere, devetsto osemnajst ...

luč, luč ...

... ne zapusti me in ... ne zapusti me ...

... na poti skozi ...

... je ... ta vrtoglavica ... pozabe ... Trgali so ... eden z
drugega ... tkanino ... te bebaste, bebaste tančice, sleci že
to, ti mrha, daj to dol, se grabili za prsi ... se dotikali ...
spolovila ... se nasajali ... na spolovila ... prekleta ... kuzla,
o, ti kuzla ...

naj ... naj ... naj ti ...

... naj ...

... nepoveščana ...

... ti dušica, medleča v nasladi ...

... strmoglavi v globino ...

... naj te angelci prasci ...

... in naj, naj napoči ...

... in že pride ...

... konec ...

....

V pozabi ... pozabiti ...

....

Imela je joškici ... kot dva jabčka ...

....

Luč ...

In ud, moj ud ...

žareč v mrak ...

žge ...

....

Še? Hočeš še!? Na! Na!

Od zadaj nabija v fotelj. Strelj, detonacije, močnejše kot doslej.

Apage! Apage!! Apage!!!

Se splazi nazaj v fotelj, obleži izčrpan.

....

Šepeta. Apage ...

Dvatisoč osemsto devetnajst ... Prišel v bližino ... roba ...

Prekinjam dvatisoč osemsto devetnajst ...

Nadaljujem ... dvatisoč osemsto devetnajst ... prekinjam
emotivno afektivni potek, vendar vztrajam ... nadaljujem
z analitičnim delom. Da bi prišel do dna tem ...

v bistvu preprostim ...

Prosim za moč ...

Dvatisoč sto trideset.

Dolg, sprva tih, a vse močnejši smeh.

He, he, he, he, he ...

He, he, he ...

Dvatisoč osemsto devetnajst.

He, he ...

Zakaj se zdi, da je zlo močnejše od dobrega? Da gnus
prekaša blaženost? Zakaj se zdi – ponavljam: se zdi – da

je človeku namesto blagoslova namenjeno prekletstvo?

Tako se zdi.

Priznajmo, bodimo si odkriti: to so vprašanja ...

He, he ...

To so vprašanja.

Priznajmo ...

Če gledam racionalno – ne kot vsega presita cmera, pač pa kot mož, pokončno, torej racionalno ...

Čeprav, seveda ... seveda tudi ona je del ... določenega načrta ... Njegovega ... He, he ... In ima svoje mesto ...

Kajti ... najvišji je v svoji neskončni modrosti izbral njo in ne moža za posodo, iz katere poraja ... Zato je ... Če sem objektivni ... Če to hočem in zmorem ...

....

....

To so torej vprašanja, za katera nam tudi misleci brezvercev – govorim o pravih mislecih, o tistih, ki so vredni tega imena, ne pa o ubogih režimskih marionetah, ki jih lahko vsak ...

Prezirljiv nasmeh. Odmahne.

... In tako naprej in tako naprej ...

Nam priznavajo, da so to obče človeška vprašanja!

Dvatisoč osemsto devetnajst ...

Brez ...

....

Brez vere ...

Brez milosti ...

In odgovor ...

Odgovor na dvatisoč osemsto devetnajst, odgovor vere,

dan vsakomur, kdor le hoče prisluhniti, kdor si ne maši
ušes ... in hkrati tudi razumski dokaz ...

Je dokaz.

Razumski. Kajti – in to je razumski dokaz, pa naj tisti
tam zunaj vpijejo, kolikor hočejo ... He, he ...

Tega ne bodo mogli nikoli prekričati s svojo
propagando ...

....

Predpostavimo, da bi bilo obratno, da bi bila blaženost
vseobsegajoča – da bi dobro nadvladalo zlo – ne pa, kot
je ...

Se popravi, odkima. ... ne, kot se zdi, da je, etc., etc. ...

Kdo – kdo, vas vprašam, bi se še hotel pâcati tam, na
tistem kuclju? Kot pogan?

Kdo bi to sploh še zmogel?

He, he, he.

Logično. In kje, bratci, bi bila potem razlika?

Kje človekova odločitev?

Njegov izbor?

....

Med življenjem ...

in mukami pekla?

V tem primeru?

Kvač ...

In odrešenikova žrtev bi ... Z njo bi si lahko brisal zadnjo
plat vsak ... aranžerček ...

Dvatisoč osemsto devetnajst ...

Brezverec! Smešno. Smešno lahko ...

He, he, he ...

Hic Rhodos, hic salta ...

He, he, he ...

To je razlika ... na kateri temelji odrešenje ... Temelj, ki je ... spodaj ... Logično ...

Streli, detonacije. Pijansko rjojenje. Gre k vratom, dvigne palico, da bi začel razbijati, ne udari.

Izčrpan ... vendar notranje pomirjen ... in poln hvaležnosti zaključujem dvatisoč osemsto devetnajst.

Brodenje po blatu naslade ...

Skozi bogokletje ...

Paradoks bogokletja, ki v trenutku lastnega gnusnega klimaksa že na najgloblji način potrjuje, kar hoče zanikati ... Paradoks bogokletja – analogen paradoksu in najgloblji skrivnosti vere ... Odrešenje ne bi imelo smisla in vera bi bila prazna ... če ne bi ... po drugi strani ...

....

....

... brez druge strani ...

Kima.

Quod erat demonstrandum ...

....

To je odgovor.

Notranje izčrpan, poln zaupanja v milost ...

....

In oni si upajo govoriti ...

Njihova vera ... *Se odhrka, pljune.* Kakšna vera le ...

Maćka pod štengami je premore več ...

....

Poznati resnico in jo izpričevati z vsem svojim življenjem

in delovanjem, dan za dnem. Ne z gobcem, tako kot oni, ki tulijo eno, počnejo pa nekaj drugega, ne. Biti pričevalec. Kdor pozna njegovo resnico, ki je resnica razodetja, je prejel dovolj ... da lahko sam, čisto sam, zravan, kot mož ... kljubuje zasmehovanju in pljunkom ... v obraz ... brez jeze, brez napuha, brez zavisti, tako kot on, ki je rekel: oče, saj ne vedo, kaj delajo ... preden se je vrnil k očetu ... Zato molim, kot me je učil on ... kot me je učil ta, ki mu pravim oče, najprej za svoje sovražnike ... tudi in vedno več za sovražnike, več in več zanje – toda ne mineta dan in ura, da se ne bi spomnil z neskončno hvaležnostjo njega, ki mi ...

....

ki ...

... čeprav takrat še ves smrkav tega nisem mogel prav doumeti, tak majhen, domišljav zmene pač, kot sem bil – mi je vcepil – kljub temu da je bolj kot mene bolelo njega, ko je ... kar je moral – kajti on je bil tisti, ki je pred najvišjim odgovarjal, zato je moral narediti vse, da ne zaidem z njegove ... s tvoje poti ... zato mi je vcepil to pokončnost in željo izreči, izpovedati, izkričati, če ne gre drugače ... to brezpogojno pokorščino najvišji resnici ... in njenim služabnikom ... neomajno kljubovalnost, preložil jo je name, da jo nosim naprej in da jim vržem v obraz to, česar nočejo slišati ... Kajti, če ne prej, potem na dan, ko bo tromba zbudila mrtve in jih sklicala pred sodni stol ...

... če ne prej, pa vendar ... vendar – računi bodo poravnani. *Kima*. Računi ... To je rekel on, ne jaz. Enkrat. In za vso večnost. In izvoljeni bodo na njegovi desnici ...

Zato zdaj ... z vso ponižnostjo ... ne molčati, ne, samo
ne molčati, kajti moja ... sveta dolžnost je, da govorim v
njegovem imenu, da ga izpričujem, zdaj, ko je on odšel k
očetu ...

Kajti preden se je vrnil k njemu, jim je še naročil ...

Vcepil mi je ... vcepil ...

Tako ...

....

....

S pasom.

Lahko bi ...

S pasom je ... vcepil ... S pasom ... je za večno ...

Večni mir in pokoj njegovi duši ...

Večno plačilo.

....

He, he ...

“Franc,” mi je govoril, “poslušaj, Franc, ti si zdaj že dovolj
star, da veš ...”

Njegove besede.

“Poslušaj, Franc, ti si zdaj ... dovolj star, da ... razumeš ...”

... Mi je govoril ...

He, he ...

....

....

Njegovo samozatajevanje.

Za tisti čas ... komaj verjetno ...

....

Nikoli se ne bom mogel približati vrhovom tega
samozatajevanja.

Preklopi na anekdoto, skuša biti nonšalanten. Bila je ... ta baba ... tajnica na sosednjem oddelku za pozamenterijo. Kako jo je ... kako jo je znal občudujoče pohvaliti. Njeno urejenost. Iznajdljivost. Šarm. Sproščenost pri delu s strankami. Čisto, spoštljivo, brez sence svinjarije ... Že takrat, pod starim režimom se je lajhala po solarijih, pa fitness, pa bowling ... On seveda česa podobnega ni počel nikoli, vendar – kako se je znal pošaliti, kako je znal pripovedovati ... nedolžne šale, v katerih je vedno nastopala ona, nikoli prav dosti, zato pa vsak dan, skoraj vsak dan ... Medtem ko je srebal župo ... In to je bilo tudi vse. Vse. Potem so te šale naenkrat prenehale. Poskušam razumeti, ampak – to je sveto ... Ničesar drugega ni bilo, nikoli, samo te zgodbice, ta baba, kolikor se spomnim, situirana, kot se je temu reklo, v bistvu odlično, za tiste čase – ki se je ni dotaknil niti v mislih. V kar sem prepričan. Niti v mislih ...

Daroval je misli in dejanja ...

In kar naenkrat ... Niti besede več ...

....

Ali pa ... morda ... se je vendar tudi ... boril sam s sabo ...

Na dnu ... Trpel ...

Tako je razumel zakrament.

Zakon.

Tako je daroval ...

Ne pa kot ...

Kot ...

....

Tiho. V popolni tišini ...

Tudi zame ...

ki takrat še nisem razumel ...

....

Vzame list, bere. Vaja tritisoč pets ... Ne. Ne tritisoč ...

Streli, detonacije, rjojenje, topi padci. Eden za drugim dva topa udarca ob vrata. Gre k vratom, dvigne palico, da bi začel razbijati, vendar ne udari.

In je ustvaril ... ta dom. Tako. Skoraj čudežno, z neskončno vero, z upanjem, s samozatajevanjem ...

Dom ... Čudež ... vseh čudežev ...

Dom ...

Ženo ...

In nas, nehvaležne, uscane pamžke ...

....

Ustvaril je ...

je ...

....

Išče po papirjih. Vaja ... Vaja ... tri ...

Ne, to ne ... Vaja ...

To ... tudi ne ...

....

Ampak ...

Kaj?... Kako vendar?

To ... tri ...

Tri ...

Kje?

Ne, ne, ne, ne, ne, ne, ne. Ne!!

....

Pa ne ... da že spet?

Ni mogoče ... Tisoč osem ... Ne ...

Zgubljeno ...

....

Pa poglej si ti vendar že enkrat v svoj bedni fris! Po

nemarnem, zaradi lastne preklete ... Ti ...

Iz gole malomarnosti ... si torej ... spet ...

Tvegal ...

Tvegal ... vse ...

Vse!

On se je dal pribiti na križ, zato da bi te odrešil. Umrl je,
razumeš, ti monstrum ...

Ti pa ... si ... tako lahkomišlno ... skoraj ... skoraj
zapravil ...

... in kako zlahka ...

Kako, da nočeš razumeti?!

Kaj nisi že dovolj star?!

Dovolj si star.

To ...

Obsedi, bere z lista. Vaja tritisoč petsto petinštirideset.

Odloži list.

Zgubljeno. Nepovratno ...

Vaje od ... vključno dvatisoč osemsto dvajset ... do tritisoč
petsto petinštirideset ...

....

....

Prav.

Že prav.

Kazen.

....

V izbruh. Ti dobesedno prosiš za kazen! Zdaj je pa tega dovolj!! Zato, da si boš zapomnil, kaj se pravi valjat se kot svinja ...

Vstane, udriha po papirjih, na katerih je sedel, jih meče s fotelja.

... kot svinja, v lastnem gnoju ...

Gre v kot, zbrca še kup papirja iz kota po vsej sobi.

... v dreku ... dreku ... in dreku lastne lenobe ... lastne indolentnosti ... ti ... ti ... ti ...

....

Ničvredna indolentna svinja!!!

Izčrpan sede. Da si boš zapomnil ...

Ja, zato, da si bom že enkrat zapomnil.

Kaj se pravi ...

Da si bom zapomnil. Enkrat za vselej.

Ker zdaj je tega dovolj ...

Tako.

Danes ... Obrok bova zmanjšala za polovico.

Ja, tako. Današnji obrok gre na pol.

Polovička. Da si boš zapomnil.

Ja, moram ... moram si zapomniti ... Moram ...

Polovička. He, he. Ja. Tako.

Ja.

Vzame papir, bere. Vaja tritisoč petsto petinštirideset.

Obličje. S pogledom otroka se potopiti v obličje bližnjega. V črtah bližnjega zreti najvišje obličje, njegov opljuvani, s trnjem kronani obraz. Njegovo prebičano telo, omahujoče pod križem. Premagati notranje zadržke, pristopiti, skupaj z njim nositi križ.

Pomagati nosit.

Križ ...

....

....

Brez telefona ...

....

....

Lahko bi ... vrgel v nabiralnik ...

Lahko.

Nič hudega, če sem že vse ...

Ali pa, preko koga ...

Nekaj oddaljenih strel.

Kdaj boš končno doumel?

Če to ni ...

....

Če ...

Seveda ... z moje strani ...

Kar je bilo, je bilo. Zdaj gremo naprej ... Če je človek pripravljen gledat ... kolikor toliko racionalno.

....

Čeprav ... Lahko bi kljub vsemu ... še marsikaj ...

Ja, bi.

Še zmerom sem lahko hudičevo uporaben ... Hudičevo uporaben ... Lahko – če bi me seveda kdo kaj vprašal ...

Z malo dobre volje ... je mogoče ... vse ... Samo malo dobre volje ...

Ampak jaz se ne vsiljujem nikomur več ... Tudi jaz sem navsezadnje predelal lekcijo ... In me je izučilo. Še kako.

He, he, he ...

....

Režim ... No, režim ... to moram priznati, se je spremenil.
 Tako pasji, kot so bili, niso več. Treba jim je priznati.
 Kdor ni doživel tistega prej, temu se sanja ne ...
 In tudi jaz ... Imam napake. Ne trdim, da ne.
 Ampak opažam, kako z leti ... postajam toleranten ...
 He, he ... Drago sem plačal, ampak ... ne besnim več ...
 Jaz se ne razburjam ... Tudi pritožujem se ne ... Molče
 zaupam njegovi previdnosti ... Mene je izučilo ...
 Lahko pa bi ...

Kaj vse se ne poravna in poflika ... če je volja ... He, he ...
 En firkelček dobre volje ... *Pomežikne*. Ampak seveda,
 če si kdo domišlja, da je sam pojedel z veliko žlico vso
 modrost tega sveta, potem ... *Pomežikne*.

Če kdo ...

He, he ...

Kdo ...

....

*Strmi v prazno. Veke mu počasi zdrsnejo na oči. Prevesi se
 nazaj v fotelj. Polagoma se nagne na eno stran. Dihanje.*

....

Hropenje. Piski. Smrčanje.

Nekaj sunkovitih trzajev. Dihanje se ustavi.

....

....

*Zravna se, lovi sapo. Nadaljuje z vajo, še napol v spanju,
 kot hipnotiziran.*

Tri ...

tri ... tisoč ...

pe ...

sto ...

tri pet štiri ...

Se oklene navodil.

Obličje. Tritisoč petsto petinštirideset.

....

Tritisoč petsto petinštirideset.

....

Tritisoč pet ...

....

Obličje. Tri ...

....

Nič.

Ničesar. ...

Izginilo ...

Kar ...

....

Nobenega ... obličja.

Nič.

Brez obraza ... ksihta, obličja ... Nič ...

....

Se skuša zbrati. Vaja. Tritisoč petsto petinštirideset.

Obličje: S pogledom otroka ...

Kaj sploh ...

Kam ...

....

Kakšen ...

Čigav obraz?

Kje naj zdaj vzamem ta ... ta ... obraz?

Nikjer nikogar ... Strop ... Stene ...

Ta žarnica ...

Ta žebelj ...

To vedro ...

Kakšna sta ... bila ...

ta ...

tista ...

....

Obraza ...

Fuč ...

Slabotno. He, he ... izhlapeli ...

....

Prisluhne. Le kaj jim je, da so tako tiho?

Kar naenkrat ...

Še glasu ne dajo od sebe ... Kot miške ...

Barabe ...

Tišina ...

....

Gre k vratom, da bi s palico razbijal po njih, vendar ne zmore. Še vedno omotičen se vrne.

Kako naj v takem ...

Resignirano. Hudiči, to počnete nalašč ...

Saj se poznamo ...

Tišina ...

Vpije, vendar šibko.

Tišina, kaj!? Tišina!

Kaj je to!?

....

Kaj je zdaj to!?

V tem se ne da delat. V tej tišini ...

Kako naj človek vadi?!

Se spomni, kako. Vaja tristo sedemintrideset. Potrpljenje.

He, he ... Ko vas bodo v mojem imenu zasmehovali, takrat se spomnite ...

Ne, ne, saj se mi blede, nekaj sem zamešal ... Ne v mojem imenu, pač pa zaradi mene, ko vas bodo zaradi mene zasmehovali, se spomnite ... Česa ... Česa se moram spomniti ...

Brodi po papirjih. Kako naj zdaj ... Kako naj se spomnim?

To je bilo ja že zdavnaj ... tristo sedemintrideset ...

Kako naj se spomnim v tej tišini ...

Hudiči.

Jim bom že dal ... Jim bom že pokazal ...

Boste že videli tišino ...

Če ne morem vadit, bom molil ... He, he, he ...

Ne, ne boste me zlahka ...

Delo in molitev ... molitev in delo ... Tega jih je strah ... če se česa bojijo, potem je to značaj ... Šleve se bojijo značaja ... Ker ... tako ... tako je bil ... tako je bil ustvarjen nek dom ... Ta dom ... Na dnu brezna ... Na robu čudeža ... Čudež je bil njegov odgovor ... In molitev ...

Ne, on ni klonil. Hoteli so ga zlomiti. Kaj vse so poskušali ... hudiči ... Vendar ni klonil ... V obraz se jim je smejal ... na samem ... in molil ...

V tišini ...

To je bil njegov odgovor ...

S tišino so ga hoteli ... ampak on ...

... jim je zaprl gobce ...

Vaja ... delo ... molitev ...

Zlaga in ureja papirje.

Molitev za srečno zadnjo uro. *Litanije, spočetka povsem*

mehanično. Ti, ki si krvavi pot potil, o, ti, ki si s trnjem

kronan, o, ti, ki si težki križ nesel, o, ti ... ti, ki vidiš ...

not ... not ... in še bolj ... najbolj noter, kar se da, o, ti, ti

... daj mi, ko pride ta ura ... žiga-žaga, žiga-žaga, žiga-

žaga ... ker ti vidiš, kaj se kuha ... kaj se kuha not ... cmari

se ...

o, ti ... to strašno nemarnost ... to brbotanje ... ta volčji

glad ... Glej ...

....

In tako naprej, itd., itd., itd. ...

Za srečno zadnjo uro. Ti, ki si krvavi pot potil, ti, ki si ...

Molitev, molit, molit ...

Za srečno zadnjo uro ...

Ko premišljujem tvoje rane ...

....

Odpovedati se ...

....

Ja.

To je rešitev.

Odpovedati se vsemu.

Še temu zavetju ...

Vsemu, vsemu, vsemu, vsemu, vsemu ...

Odpovem se vsemu ... Hočem ... Vzemi vse ...

Prosim ...

....

Vzemi moje telo ...

Vzemi dušo ...

Vzemi me k sebi ...

....

Ta hlad. Ta strašna tišina. Pred jutrom. Na vrtu
Getsemani.

Daj mi ...

Daj ...

Če je mogoče ... naj gre ta kelih ...

....

Mora biti ... Mora biti pot ... Še kakšna ...

....

Meso ...

O, meso, meso ... To ubogo meso je tako šibko.

... žal mi je ... vendar ... jaz sem lekcijo ...

Tistih nekaj ...

... malenkosti ...

....

... Ljudje božji, kaj se mi tukaj gremo ...

Kaj se sploh gremo?

Ljudje božji ...

... Saj vendar nikomur nič nočem ...

....

....

He, he ...

Meso ...

....

Prav, že prav ...

Če ne moreš kot on ...

Če nisi sposoben, potem ...

He, he ...

Druga pot ...

Ja, druga pot ... Kako ne bi vedel ... Vem, seveda, vem, da je, včasih malo pozabim, he, he – leta, leta ... Vendar vem ... Seveda obstaja. Poleg odpovedi. Poleg tega, seveda – morda je ne dosega povsem, morda nekoliko zaostaja po kvaliteti, pravzaprav nekoliko zaostaja v vseh ozirih, vendar je to nekaj človeškega, nekaj normalnega. Tako imenovani lepši spol tudi te poti ne zmore, razen morda ... tu pa tam kaka ...

Ampak to je druga pesem ...

Še je pot ... Ta pot. Mnogo lažja ... Seveda ... Vendar pot ... Pot odličnosti.

Pot perfekcije. Popolne, nonšalantne perfekcije. Idealno je, če se obe lahko združita, toda če sem pozoren, če ne pozabljam, komu sem kaj dolžan, potem mogoče tudi ta ni tako slaba. Ne, sploh ne.

Pot triumfa. Samo na zunaj seveda, kajti v resnici ... triumf brez najgloblje ponižnosti ni triumf. Oholo, brez ponižnosti triumfirajo samo oni ...

Triumf ...

Vendar s ponižnostjo ...

Pregaziti s ponižnostjo ...

Tako kot Brunner ... Ja, Brunner ... Iz diplomatske družine ... ampak navzven, navzven sploh ni bil videti nič posebnega. Tvidast suknjič, ostrižen na krtačo. Na krtačo. Pilotira lastno letalo. Ženskice in to. He, he, he ... Takole, na krtačo ... He, he, he ... Aramejsko ... naučil se

je aramejsko, samo zato, da jim pokaže, kdo so oni in kdo je on ... In potem, ko se je naučil ... aramejsko – grško, latinsko ... je znal že od prej ... ampak on o tem sploh ni govoril ... Samo takole, malo se je znal posmejat ... Vedno v enem in istem pomečkanem tvidastem suknjiču, brezhibno postrizen ... In če je bilo treba, je šel z družbo in se ga našrl. Tako kot vsi. Mogoče še bolj. Za konec tedna.

To sem ti hotel dopovedati. To! O Brunnerju. Tako mimogrede sem ti ga omenjal in se tudi sam takole malo posmejal ... Šel sem preko sebe. Daleč preko sebe. Nažri se ga, sem si mislil. Nažri se ga že, če moraš. Kar nažri se ga. Ampak bodi perfekten ... Vendar nisi hotel slišati ... Nisi ...

Jaz sem svoje opravil ...
Mogoče pa ... nisi zmogel ...

....

Svoje sem naredil ...
Vzame papir, bere. Nadaljujem ...
Vaja tritisoč petsto petinštirideset.

Obličje. S pogledom otroka se potopiti v obličje bližnjega. V črtah bližnjega zreti najvišje obličje, njegov opljuvani, s trnjem kronani obraz.

To sem že ...
Tukaj sem ...

....

Pa tudi če ...
Ne, ne boste. Ne kar tako poceni. Ne poznate me še.
Ne poznate vi Frančka ...

Gre k vratom in jih skuša odpreti. Vrata se odpirajo navzven, vendar težko, kot da bi bila od zunaj z nečim zaslonjena, zametana. Odrine vratno krilo, potem pa pusti vrata napol odprta in se vrne po vedro. Z vedrom v roki izgine zunaj. Vrne se z umazanimi, malce krvavimi rokami. Gre h klečalniku. Odloži vedro zraven klečalnika.

Tritisoč petsto petinštirideset.

Zobje.

Zobje. Stolčenih čeljusti ...

Izbiti. Razsejani.

Zobje.

Fraktura.

Lobanj.

Golgota.

Golgota je lobanja.

Tritisoč petsto petinštirideset.

Hematoma.

Sectio ...

Incisio ...

Iz vedra vzame krvava jetra. Položi jih na klečalnik, vzame velik kuhinjski nož in počasi zareže skozi meso.

Vreznine, zapestja, speta z bodečo žico.

Razcefran anus, odstrižena moda. Zarinjena v golt.

Tritisoč petsto petinštirideset.

Iztaknjeno oko. Limfa.

Prestreljena gležnja.

Jezik ... izrezan ...

Tritisoč petsto petinštirideset. Ampak nikjer ...

Nikjer obraza ...

Obraza ...

Ni ...

Obraz ...

Čutiti ...

O, vsemu navkljub ...

Zajame v dlani dolge režnje jeter in jih drži pred sabo.

Občutiti ...

....

Začutiti ...

Si začne režnje polagati na obraz.

Strta ...

strta ...

strta ...

rebra.

Kontuzije ...

prstnih ...

konic. Tritisoč petsto petinštirideset.

Izpuljeni nohti.

Prsne bradavice. Izžgane.

Dve slepi, zogleneli očesci ...

Luknje namesto prsnih bradavičk.

Vaja tritisoč petsto petinštirideset. S pogledom otroka se potopiti v tritisoč petsto petinštirideset.

Dviga roki z obraza in ju širi. Obraz, kot z masko prekrit z jetri, obrača proti stropu.

Uzreti najvišje, njegov opljuvani, s trnjem kronani ... V žarenju ... žareti in ... Čutiti, čutiti, čutiti ...

Sočutje. Čutiti sočutje. V njegovi umrljivosti gledati svojo minljivost, v njegovi smrti zreti svojo smrt.

Veseliti se smrti v pričakovanju ... Veseliti se snidenja z njim. Ponovnega snidenja. Na njegovi desnici, med zbori angelov ... Potopiti, izgubiti se, biti eno – brez afektiranosti, brez histerije – preudarno, racionalno, logično ... Lucidno ... Ne prehitovati. Ne biti neučakan. Potrpeti. Odpuščati. Ne kot nekdo, ki nikoli ne sprevidi, ki ne prenese, ki ne zdrži, ki ne izpolni, pač pa kot mož, strogo, nepopustljivo, disciplinirano, globoko. Globoko. Dotipati se ... Do dna. Do vrha. Dokončati delo, izpolniti poslanstvo, predati naprej ... naprej ... Zdržati.

Tipaje, še vedno z jetri na obrazu na klečalniku pred sabo poišče kuhinjski nož.

Zdržati ...

Tritisoč petsto petinštirideset. Tritisoč petsto petinštirideset. Tritisoč petsto petinštirideset.

Dvigne trenirko. Na goli koži tipaje s prosto roko išče pozicijo srca.

Tiše. Tritisoč petsto petinštirideset.

Vaja ... Vaja ... Tritisoč ...

Nož k roki nad srcem. Vaditi ... Vaditi ... vsak trenutek vaditi ... vaditi ... tri ...

tri ...

ti ...

ti ...

ta ...

....

Iz obličja v obličje ...

Posvetiti trenutek ... Tebi ... Ne pozabiti ... Po poti naprej,

bliže in bliže ... skrivnosti ...

Bliže in ...

še ...

....

Nož fiksiran nad srcem.

Ta ... ta ... ta ...

Tata...

Atek. To je moje telo ... atek.

Moje telo.

Odmakne nož. Jetra mu padejo z obraza. Vstane, prižge gorilnik, pristavi skledo, dolije curek olja.

Polovička, sva rekla.

Vzame pol mesa, gre k vratom, odpre, vrže meso ven, zapre. Vrne se h klečalniku. Na naslon klečalnika položi kuhinjsko desko, reže jetra na manjše kosce in jih sproti meče v skledo.

Zatopljen v kuharijo. Ne, jaz se ne pritožujem. Ne več. Jaz sem predelal lekcijo.

Jaz ne preklinjam. O, ne. Jaz hvalim ...

Kdor je spoznal ...

Osamljen strel.

Prisluhne, nadaljuje. ... kdor je spoznal ... kdor ve, kar ve ... se ne pritožuje ... Živi pač ... sam s sabo ... srečen ... če ne ravno srečen, pa vsaj ... miren ... spravljen sam s sabo, z vsakim trenutkom ... ki mu je dan ...

da lahko ...

... vadi ...

Nihče mu ne more vzeti nič več ...

Jaz hvalim ...

....

Ti ... pa ... pač nisi ...

Ne krivim nikogar.

....

Ne obtožujem.

Vem.

....

... in mi je kristalno jasno. Spol. Tako imenovan lepši spol. Ki gre meni tukaj noter, na drugi strani pa ven ... Kaj je pa to takega ... Nekaj mesa ... čez cunje, malo šminke ... lak ... za nohte ... He, he ... Nič drugega. Gnitje, gnitjece, samo ljubo razpadanje ... Razkrajanje mesa ... Poželenje ... Poželenje, ki žge. In preide.

....

...Toda mati – to priznam, je nekaj drugega ...

....

Tega nikoli nisem oporekal. Nikoli.

Mati.

Bitje, mu je najvišji dodelil namen. Da se z njim spojimo v ekstazi, da bi iz tega akta vzkliklo novo življenje. Nikoli nisem oporekal, nikoli si nisem drznil pomisliti na to drugače kot z največjo čistostjo ... O drugih ne govorim, o tistih, ki se valjajo, samo zato da tešijo svojo živalsko slo, vendar se z njimi nikoli nisem pregrešil ...

... razen v mislih ... v mislih, morda ... da, v mislih sem kdaj pa kdaj ...

....

... Lahko pa bi ...

Takrat ... v skladišču ... zastavila mi je pot – kasneje sem zvedel, da so šle v ekspeditu stavit ... Vzela je mojo roko

in si jo stisnila v mednožje ... “Franc,” je rekla, “Franc, ali
jo čutiš, kako je vroča?” Odrinil sem jo in sem šel ...

Samo v mislih ... Včasih mogoče v sanjah ...

Sanje ... tudi ... v sanjah ... ni tako hud greh ...

... v sanjah ...

me je ta smeh ...

....

Nič več ...

....

Materinstvo. Pred teboj sem klečal. S sklonjeno glavo.

....

In spet ... lahko poklekнем.

Poklekne na klečalnik, kleče nadaljuje s kuharijo.

Ampak ... kot je njegova volja ...

....

Po drugi strani pa ... Lahko bi bilo slabše. Zato sem
neskončno hvaležen njemu ... Hvaležen za vso strogost,
hvaležen za blagoslov, ki je z njegovo brezkompromisno
načelnostjo, z njegovo neomajno racionalnostjo prešel
name. Kajti ... on je zdržal. Dal je več. Veliko več ... Zato
molim, da bi zdržal tudi jaz ... Z nasmehom in brez
jeze ...

Brez jeze na sovražnike. Brez jeze, tudi na njega in na njo,
ki sta mi vzela ...

....

Ne, tega ne bosta doživela ... Ti, sine moj in ona ... Tvoja
mati ... Nisi ...

....

Peti ...

Vaja dvatisoč šest. Vsakdanjost. Dvatisoč šest. Ponoviti.
Vsakdanjost vsakdanjosti ...

Vaditi vsakdanjost, jo živeti brez razlike, vaditi in živeti,
brez razlike. Svetost. Banalnega. Nizkega. Praznega.

Opolzkega, norega. Nepomembnega. Ničvrednega. Peti.

Slaviti, slaviti trajanje ... Zavreči vsako, tudi najmanjšo
oholost, celo oholost upanja. Prepustiti se njegovi volji ...

Trajati ...

In peti ...

*Poje. Nenavadni, slabo artikulirani zlogi. Elementarno
nemuzikalično. Nerazločno.*

Pojoč pustiti, da ... Dopustiti.

....

Odpustiti.

....

Ne zanikam ... režim se je spremenil ...

Dojeli so ... Imajo druge metode.

Tudi jaz sem se. Prilagodil.

Nič več se ne razburjam, meni je ... tako rekoč vseeno.

Počnite, kar hočete.

Nekako vozimo ... drug z drugim.

Enkrat eni, enkrat eni ...

....

Nekdo pa je ves čas ...

Nekdo je isti.

Nekdo.

Še zmerom ...

Ne.

Nekdo se ni spremenil.

Iz vedra vzame pol štruce kruha. Izdolbe nekaj sredice in si jo tlači v usta.

S polnimi usti. Satan. Satan!

Dolgo žveči, pogoltne.

Satan.

In je ...

Ampak ... on ... Poje. O, knez pekla, kje zdaj je tvoja slava, že strta je peklenska moč ...

Satan. He, he, he, he ...

Ti, satan

Ti ...

Peti, peti ...

Slaviti najvišjega, slaviti trajanje ...

Satan ... Trajati ... Slaviti ...

Poje. Elementarno nemuzikalično. Nerazločno.

Vaditi. Biti pripravljen na trenutek snidenja.

Ponovnega ...

Tam, na njegovi desnici. Tam se bomo videli ...

Biti pripravljen. Ovenčan ...

Ali brez ...

Ne, zdaj je pozno. Bila je prilika, ampak zamujena.

Vseeno pojem, slavim ...

....

Ne krivim nikogar.

....

Čutil sem, kako si drgetal. Čutil sem tvoj strah. Strah je motika. Motika, ki zrahlja trda, zakrknjena tla duše. Kako naj seme vzklije iz trdih, zbitih tal?

....

Govoril sem ti, kakor je meni govoril on. Moj oče. Ata.
Glej, on je zdržal. Zakaj nikoli ne opaziš dobrih zgledov?
Zakaj ravno obratno, atek? Hotel si si zatisniti ušesa, zato
sem tudi malo rjovel. Samo malo, čisto malo sem ... Ne
dneva in ne ure ne veste, sem rjovel. Tiho, tako tiho sem
rjovel. In ko pride ura, imej oljenko, da mu greš naproti.
Ne pozabi olja! Razumeš?

In ne obračaj pogleda stran!

Molčala sva.

In potem sem mlatil ... da je pot tekel z mene ... Moral
sem počivati ... In spet ... sem ...

Udarjal ... Udarjal ... Udarjal ...

Z istim ...

... pasom ...

... njegovim ...

....

... mojim ...

....

Ampak utrujen ...

Utrujen ...

Tako strašno utrujen ... Tega nisi vedel ... atek ...

Jaz pa sem vedel ...

da boli mene bolj ... in nisem vedel ...

da boli atka bolj ...

Naredil sem vse ...

Skoraj šepetaje. Moli, sem ti rekel.

Molila bova skupaj ...

Potem sem molil pred tabo.

He, he, he ...

Vse.

....

Naredil sem ...

In molim ... za vas ... vse ...

Zate ...

sin ...

jaz, tvoj oče za sina ...

in molim zanj, sin za očeta ...

molim zate, atek, jaz sin ...

molim sin za sina

in oče za očeta

jaz ti ...

ti jaz ...

vidva ...

ki sta me ...

....

Ne do kraja ...

Ne še ...

....

Jaz molim ...

za vaju ...

Molim ...

Pojem. In slavim. Dvatisoč šest. Vaja dvatisoč šest.

Jaz pojem ...

Racionalno ...

Poje. Elementarno nemuzikalično. Nerazločno. Med petjem ugasne gorilnik, vzame skledo in kuhinjsko desko. Gre k naslonjaču, si v naročje položi desko, nanjo pa skledo. Neha peti. Vzame vilice in v usta nosi kosce mesa.

... in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi
odpuščamo ...

*Nosi kosce mesa v usta. Žveči. Čez čas trkanje po vratih.
Trkanje se stopnjuje, nestrpno.*

FRANC: Že grem, že grem ...

Gre odpret, vstopi Karel.

FRANC: O, ti ...

*Karel ima v roki plastično vrečko z zdravili. Stopi h
klečalniku, vzame škatlice iz vrečke in jih postavi na
klečalnik. Gre proti vratom.*

FRANC: Boš kar šel?

KAREL: Ja.

FRANC: Kaj se ti pa tako mudi? Daj, fant, malo se usedi, no ...
Vstane.

KAREL: Ne bi ...

FRANC: Saj te ne bo konec od tega. Pet minut, nič več.

*Karel pogleda, kam bi sedel. Nazadnje s fotelja privzdigne
kup papirja.*

FRANC: Ej! Ej! Počasi!

Mu vzame papir iz rok in ga odloži na kup ob steni.

KAREL: Lahko bi že enkrat nesel dol te smeti. *Sede.*

FRANC: Ah, kaj ... Delam, pa ne opazim ...

KAREL: Delaš? Kaj pa?

FRANC *se posmeje*: He, he ... Tvoj oča je res že malo v letih,
ampak ...

Saj res, eno pivo. Bi mogoče pivo? Malo za sprostitev ...

Boš, ne?

Karel skomigne. Franc izza kupa za klečalnikom potegne steklenico piva. Išče odpiráč. Ker ga ne najde, mu Karel vzame steklenico in jo odpre na robu klečalnika.

KAREL *sede, dolg požirek iz steklenice, se namrdne*: Toplo je.

FRANC: Kako pa kaj služba?

KAREL: Drek.

FRANC: Ni v redu?

KAREL: Šef me jebe. Pizda.

FRANC: Se pravi ... Da ni v redu?

KAREL: Ne. *Rigne.*

FRANC: No ... Ampak važno je, da zvozite.

Saj ... vozite pa, ne?

KAREL: Vozimo.

....

FRANC: Kako pa ...

KAREL: Kaj?

....

FRANC: Poslušaj, Karel, ti si zdaj že dovolj star, da veš, da ...

KAREL: Češ vedet, kako je mat?

FRANC: Ja ...

....

KAREL: Ni v redu.

FRANC: Ni v redu?

KAREL: Ni. Zdaj jo imajo na zaprtem.

FRANC: Na zaprtem?

KAREL: Ja.

FRANC *vzraste*: Kako na zaprtem? Treba je it in enkrat za vselej povedat tem zdravniškim ...

KAREL: Ušla je z oddelka. Naga je letala gor pa dol po parku.

V nedeljo, med obiski.

FRANC: O, ti moj ljubi bog.

O, ti moj ljubi bog.

Naga ... da je ...

Pa zakaj?

O, ti moj ljubi ...

KAREL: Naga, ja.

Skleroza. *Ponovno rigne.*

Teta Rozika.

Ah, ja ... *Zavzdihne, se zasmeje.* He, he ...

....

Tudi tebi ne bi škodovalo malo zraka. V kakšnem parku.

Danes, ko je zunaj tak krasen, sončen dan ...

FRANC: Jaz grem zjutraj dvakrat, trikrat v drvarnico, po premog in drva. Peš, dol pa gor.

Vsak dan. Štiri nadstropja, to nanese ... Štiriinšestdeset stopnic krat tri ...

KAREL: Ti že veš.

FRANC: Poslušaj, Karel, če ...

KAREL: Prosim, ne mi začenjaj ...

V žepu mu zvoni mobi. Vzame ga ven in razklene. Govori v mobi, na kratko.

Ja.

Že grem.

....

Zavpije. Saj že grem!

S tleskom spravi mobi nazaj v žep, vstane.

Krava.

Grem.

Gre k vratom.

FRANC: Greš?

Karel ...

KAREL: Kaj?

FRANC: Karel, hočem, da žaro z mojim pepelom ...

KAREL: Kaj?

FRANC: Moram se pomenit s tabo o žari ...

KAREL: V rit ...

Karel dvigne roko v pozdrav, odide, pusti vrata odprta. Franc gre k vratom, pomaha, se ob odprtih vratih obrne v sobo in isti gib, zelo pomanjšan in skrčen, ponovi do polovice še enkrat. Obstane tako. Pusti vrata, kot so, se vrne nazaj v sobo in s pogledom išče po steni. Najde mesto, kjer je dovolj visoko pribit velik žebelj. S pogledom, fiksiranim na žebelj, iz hlač potegne dolg, zguljen usnjen pas. Hlače mu zdrsnejo na tla. Zapre oči, s prsti drsi po usnju gor in dol. Gre na drugo stran, zgrabi stol, spuščene hlače drsajo po tleh. Odvleče stol pod žebelj. Kot bi si nadel kravato, si nadene zanko, stopi iz hlač. Stopi na stol. Zatemnitev. Gounod: Messe solennelle de sainte Cécile. Credo, priredba za moški in ženski glas.